

בס"ד. שיחת אור ליום ג' פ' נצבים, ג' דסליחות, ה'תנשא

— אחרי תפלת ערבית —

בלתי מוגה

א. נזכר לעיל (לפני כמה ימים¹) אשר אם בכל הזמנים כולם "פותחין בברכה"², הרי זה ביתר שאת וביתר עוז בחודש אלול, שבו צריכים להתחזק בענין ההתקשרות דישראל אורייתא וקוב"ה,

— כמאמר³ "תלת קשרין אינון מתקשרן דא בדא, קוב"ה אורייתא וישראל". וכידוע הביאור בזה⁴ — דלכאורה הלשון "תלת קשרין" אינו מתאים (משא"כ הגירסא "תלת דרגין" וכיו"ב)⁵, כי, כאשר מקשרים ג' דברים ישנם רק ב' קשרים, ולא "תלת קשרין" — שנוסף על ב' הקשרים שבין הראשון האמצעי והאחרון, ניתוסף עוד קשר בין האחרון עם הראשון (ישראל וקוב"ה), שעיי"ז מתקשרים כל שלשת הקשרים זב"ז, כצורת עיגול —

ובחודש זה עצמו — בי"ב ימים האחרונים שבו, שהם "יום לחודש"⁶, כלומר, שכל יום כולל חודש שלם של השנה החולפת, ובמילא מודגשת יותר ההתקשרות דבנ"י עם הקב"ה ע"י עבודתם בקיום התומ"צ במשך חודש שלם — במכש"כ וק"ו מזה שבכל הזמנים נמצאים בנ"י (כאו"א מישראל) במעמד ומצב ד"מלאים⁷ מצוות כרימון⁸, "מצוות" דייקא⁹, שם המורה ומדגיש את הענין של צוותא וחיבור¹⁰ בין בנ"י והקב"ה¹¹.

נרבה זכיות כרמון", וכדאיתא בספרים (מלבי"ם שה"ש ד, ג. ועוד) שיש רימונים שיש להם תרי"ג גרעינים (או שכן הוא בכל הרימונים).

(9) אף שבנ"י מחוייבים לא רק במצוות, אלא בכל עניני תורה ומצוותי, ועוד זאת, שגם המצוות עצמם יש להם כו"כ שמות — "עדות", "חוקים", "משפטים" וכיו"ב, וכידוע בנוגע למזמור קי"ט בתהלים, שבכל פסוק "יש בו כו' תורה עדות פקודים מצוה כו' משפט כו' חוקים" (לשון הכותרת להמזמור). (10) ראה לקי"ת בחוקותי מה, ג. מז, ב. ובכ"מ.

(11) משא"כ בשאר השמות של המצוות — עדות חוקים ומשפטים כו' — שכל אחד מהם מורה על תוכן וענין בפ"ע.

(1) ראה גם שיחת י"ג אלול בתחלתה (לעיל ע' 219), ט"ו אלול בתחלתה (לעיל ע' 242).

(2) ראה הנסמן בלקו"ש חכ"ד ע' 641 בערה (ד"ה פותחין בברכה).

(3) זח"ג עג, א.
(4) ראה בארוכה שיחת ש"פ תבוא, כ"א אלול שנה זו ס"ו (לעיל ס"ע 281 ואילך). וש"נ.

(5) ראה סה"מ תרנ"ז ס"ע כח.

(6) ראה סה"ש תשי"ג ע' 177. 179.

(7) ראה חגיגה בסופה. וש"נ.

(8) ולהעיר מהשייכות דרימון לראש השנה — שהוא מהדברים שנוהגים לאכול בראש השנה, כפי שמביא אדמו"ר הזקן בשו"ע (או"ח סתקפ"ג ס"ד): "יש אוכלים רמונים ..

ב. ומעלה יתירה ביום זה — יום השלישי בשבוע¹², שהוא גם יום שלישי דסליחות:

יום השלישי בשבוע — נוסף על מעלתו ש"הוכפל בו כי טוב"¹³ — מדגיש במיוחד את הקשר והשייכות של בני"י עם התורה: "אוריין"¹⁴ תליתאי לעם תליתאי"¹⁵ (ועד"ז עוד כמה ענינים דשלשה שנימנו בפירוש ר' נסים גאון), ובאופן שנמשך ופועל גם בענין הזמן — "ביום תליתאי בירחא תליתאי"¹⁶.
ובזה גופא — יום השלישי דסליחות¹⁷, כידוע¹⁸ שאצל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו הי' יום זה בין הימים הקבועים לאמירת¹⁹ מאמר דא"ח

התורה אתם מתקיימין כו"), וחזק — "חזקה" — קשור עם מספר שלשה. ולכן מודגש מספר שלשה גם בנוגע לעיקר העולם — בית-המקדש שיבנה במהרה בימינו ממש — שנחלק לשלשה חלקים (ראה רמב"ם הל' ביהב"ח פ"א ה"ה), ובביהמ"ק גופא, החלק השלישי, קדש הקדשים — שבו נמצאת "אבן השתי" — כולל שלש דרגות של קדושה: קדשים (לשון רבים) — ב' דרגות, וקדש (הקדשים) — דרגא שלישי (ראה לקו"ת פקודי ה, א. ובכ"מ).

(17) להעיר שב"סליחות" — לשון רבים — נכללים ג' הענינים והלשונות שבהם נתבאר ענין הסליחה בפרטיות יותר: "סלח לנו, מחל לנו, כפר לנו", כפי שאומרים* גם בתפלת יוהכ"פ, שענינו "קץ מחילה וסליחה" (רמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ז), והתשובה שבו היא תשובה עילאה (לקו"ת תצא לו, ג. לו, ד. ובכ"מ), שזוהי גם אופן העבודה דיום השבת (תניא אגה"ת פ"י), ודוגמתו גם ביום השלישי דסליחות שהוכפל בו כי טוב**.

(18) ראה גם סה"מ תרנ"ה ע' תמג"ד. תש"ה ע' 225-6.

(19) אמירה דוקא, היינו, לא רק במחשבה, אלא גם בדיבור, וכיון ש"עקימת שפתיו הוי

(12) דאף שבאים אנו מיום השני, אבל, נמצאים כבר לאחר תפלת ערבית דיום השלישי.

(13) פרש"י בראשית א, ז (מב"ר פ"ד, ו).

(14) שבת פת, א.

(15) ולהעיר, שהענין ד"עם תליתאי" קשור עם תוכן המנהג שכאשר יהודים נפגשים יחדיו מקשרים זאת עם נתינה לצדקה*, שע"ז מתאחדים שני היהודים שנפגשים — עם יהודי שלישי, ונעשים שלשתם מציאות אחת ויחידה, וכידוע פתגם רבותינו נשיאינו** שכאשר שני יהודים נפגשים יחדיו, צריכה לבוא מזה טובה ליהודי שלישי (ראה גם התוועדויות תשמ"ח ח"ב ע' 307).

(16) ועד שכל עניני העולם הם באופן דשלשה דוקא — שזוהי"ע החזק שנעשה בעולם ע"י מו"ת*** (כמארו"ל (שבת שם) "מאי דכתיב ארץ יראה ושקטה .. בתחילה יראה" (די וועלט האָט זיך געשאַקלט") ולבסוף שקטה .. דכתיב ויהי ערב ויהי בוקר יום הששי .. שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית, ואמר להם, אם ישראל מקבלים

(* וביום השלישי שהוכפל בו כי טוב — גם נתינת הצדקה היא באופן ד"כפלים לתושי".

** אנ"פ שלא ברור מיהו הראשון מהם שאמרו.

*** ולכן מחכירים את הענין דמ"ת (עם כמה פרטים ופרטי פרטים) בתפלת מוסף דראש השנה — שקשור עם קיום העולם (וראה לקמן סי"ט).

(* ובאופן של הכרזה — אנ"פ שעומדים באמצע ההמשך ד"על חטא" (ש"דזונות נעשו לו כזכירת" (יומא 9, ב)).

** אולי הכוונה ע"פ מאמר חז"ל (מדרש תהלים צב, א) ש"כל עיסקא דשבתא כפול". המו"ל.

רבים (כפי שרואים שישנם כו"כ מאמרי כ"ק מ"ח אדמו"ר מיום ג' סליחות שכבר נדפסו ונתפרסמו).

ולהעיר, שמספר שלשה (יום השלישי) קשור גם עם ענין התשובה (כללות הענין דסליחות) — כידוע²⁰ שעבודת הצדיקים נחלקת בכללות בשני קוים: "סור מרע ועשה טוב"²¹, ולאח"ז באה עבודה נעלית יותר — "בקש שלום ורדפהו"²¹, שזהו"ע התשובה, וקשור גם עם פנימיות התורה.

וכיון שזהו זמן שבו נמשך "דברי אלקים חיים" — הרי "באור פני מלך חיים"²², היינו, שהקב"ה ממשיך לכאור"א מישראל חיים טובים וכו', ככל פרטי הענינים שבזה שנימנו בהתפלות של הכהן גדול ביוהכ"פ.

ג. וכדי לקשר זה (ככל הענינים) עם מעשה בפועל²³ — מהנכון שילמדו אחד מהמאמרים הנ"ל (ועכ"פ חלקו), איש כפי חפצו ובמקום שלבו חפץ, במשך המעת-לעת דיום שלישי דסליחות.

ובודאי יחליטו גם לערוך (עוד בלילה זה) "א שטורעמדיקן פאַרבריינגען", וההתוועדות תהי' דוקא בשמחה גדולה, ועד למעמד ומצב ד"עד דלא ידע"²⁴ (עכ"פ אצל אחד מהמתוועדים, והוא יוציא בזה את כל המשתתפים) — אם כי עם הגבלות כו', שהרי סוף-סוף אין זה פורים (ס'א"ז דאָך פאַרט ניט פורים)... אבל אעפ"כ, הרי פורים קשור עם יום הכפורים ("כפורים"²⁵), סיום וחותם עשרת ימי תשובה, ובמילא קשור גם לתחלתם — ראש השנה²⁶, כולל גם ימי הסליחות²⁷.

וכידוע²⁸ סיפורו של נשיא דורנו בנוגע להתוועדות ימי הסליחות בליובאוויטש²⁹, שכאשר הגיעו המתוועדים ל"סליחות", "האָט מען זיך

[שהרי יש שנים שבהם אומרים סליחות במשך שמונה ימים, ולאידך, יש שנים שבהם אומרים סליחות במשך ארבעה ימים בלבד, שזהו מספר הימים המוכרח להיות בכל שנה ושנה (ראה עט"ו לשו"ע או"ח ר"ס תקפא)] — כמספר שבעת הימים שבין ר"ה ליוהכ"פ, שענינם אחד עם ר"ה ויוהכ"פ, כמובן מלשון חז"ל "עשרה ימים שבין ר"ה ליוהכ"פ" (ר"ה יח, א. וש"ג).

(28) ראה גם תורת מנחם — התוועדויות ח"ג ריש ע' 327. ועוד.

(29) ואף שלכאורה אי אפשר להשתוות להמעמד ומצב בשנים ההם ובמקום ההוא — הרי כל הענינים ניתנו לכאור"א מאתנו בירושה, באופן שכאור"א יורש הכל.

מעשה" (סנהדרין סה, א), יש בזה גם ענין המעשה.

(20) ראה גם סה"מ מוקט ח"ד ע' ז.

(21) תהלים לד, טו.

(22) משלי טז, טו.

(23) אע"פ שכללות ענינה של תורת החסידות "לשנות טבע" מדותיו" (לקו"ד ח"א נו, א-ב).

(24) מגילה ז, ב.

(25) תקו"ז תכ"א (נו, ב).

(26) שהרי "סוף מעשה במחשבה תחלה" (פיוט "לכה דודי"), ובגדוד, שהסוף והסיום דעשי"ת (יוהכ"פ) נכלל בתחלת המחשבה (ר"ה).

(27) ומודגש במיוחד בקביעות שנה זו, שאמירת הסליחות היא במשך שבעה ימים

געשאַקלט"ט... כיון שההתוועדות נערכה באופן כזה שגרמה לכך שאפילו לאחר הברכה אחרונה, ואפילו לאחר שהלכו לטבול במקוה וכיו"ב — "התנוודו" עדיין ("הָאָט מען זיך נאָך אַלץ געשאַקלט") מה"עד דלא ידע" דההתוועדות שלפנ"ז!...

ד. ויש לקשר הענין דאמירת מאמר דא"ח ביום שלישי דסליחות — עם שיעור חומש היום, כדלקמן (ס"ז).

ובהקדמה — שהשיעור חומש דיום שלישי דסליחות תלוי בהקביעות דראש השנה, שבזה תלוי חלוקת הפרשיות — אם קורין "נצבים-וילך" ביחד, או שקורין פ' נצבים בפני עצמה, ופ' וילך בפני עצמה, לאחר ר"ה (בשנה בפ"ע), ובהתאם לכך משתנה גם השיעור חומש דיום השלישי דסליחות.

וכידוע הסימן "פתגב המלך"³⁰, "ב"ג המלך פת וילך"³¹, שכאשר חל ר"ה (שהוא "המלך" בשנה, ובפרט שביום זה נעשה הקב"ה מלך, כמ"ש בתפלת ר"ה "מלך על העולם כולו בכבודך", ואז נעשית קבלת מלכותו על כל השנה כולה)³² ביום ב' (כקביעות שנה זו) או ביום ג'³³, "פת וילך, פת מלשון פתות אותה פתים"³⁴, שמחלקים נצבים וילך (שברוב השנים הם מחוברות) לשתיים"³⁵.

ובקביעות כזו ניתוסף — בהמשך נ"ג פרשיות התורה — קריאה בתורה בפני עצמה עם שבעה קרואים (שהרי כאשר פרשיות נצבים-וילך מחוברות אזי קורין שבעה קרואים בשביל שתי הפרשיות), והיינו, שניתוסף עליו אצל בני"ש (שנקראים "המלך", "מאן מלכי רבנן"³⁶) בהתקשרות שלהם עם התורה, שזהו"ע ד"מלאים מצוות כו", לפי שעיקר ההתקשרות (ענין ה"מצוות" מלשון צוותא וחבורה) היא ע"י התורה, כמוזכר לעיל (ס"א) ש"תלת קשרין אינן מתקשרין דא בדא, קוב"ה אורייתא וישראל".

ערוך, צריכות כל ההלכות שבו להיות באופן "ערוך" דוקא, ועוד יותר משו"ע הבית-יוסף, שלכן ניתוספו בשו"ע אדה"ז גם טעמי ההלכות, משא"כ בשו"ע הב"י נכתבו ההלכות בלי הטעמים, ואילו טעמי ההלכות באו בחיבור בפני עצמו, חיבור על הטור שנקרא בשם "בית יוסף".*

(34) לשון הכתוב — ויקרא ב, ו.
(35) מג"א שם. פ"ח שם. מחזור ויטרי שם. אבודרהם שם.
(36) ראה גיטין סב, סע"א. זח"ג רנג, ב (ברע"מ).

(30) לשון הכתוב — דניאל א, ה. ועוד.
(31) טושו"ע או"ח סתכ"ח ס"ד. מחזור ויטרי סי' שנ. אבודרהם בסדר הפרשיות וההפטרות. בעה"ט ר"פ וילך.
(32) וכמדובר כמ"פ שהו עיקר הענין דר"ה ועניני העבודה שבו.
(33) ושייך גם לקביעות שנה זו — שהרי כאשר יום א' דר"ה חל ביום ב', אזי יום ב' דר"ה חל ביום ג', ושני הימים מתאחדים יחדיו — "כיומא אריכתא", כפי שהאריך רבינו הזקן בשו"ע שלו (או"ח סת"ר ס"ג ואילך) בביאור הענין ע"פ נגלה.

ולהעיר, שהשו"ע של רבינו הזקן מיוסד כולו לגמרי על פנימיות התורה, אבל, ביחד עם זה, דבר ברור הוא שלהיותו "שולחן

(* להעיר ששם זה מזכיר גם אודות נשיא דורנו, ששמו (הראשון) יוסף.

ולהעיר, שהוספה זו אצל בני"י היא ביחס לעבודתם ביום השבת — שכן, אע"פ שביום השבת אין אומרים "מקדש ישראל והשבת" (כמו ביו"ט), לפי ש"שבת מקדשא וקיימא"³⁷ מלמעלה, מ"מ, גם בנוגע לשבת ישנו הענין ד"אשר ברא אלקים לעשות"³⁸, "זזהו"ע ד"לעשות את השבת"³⁹, היינו, שע"י עבודתם ביום השבת⁴⁰ מוסיפים בני"י בהתענוג דיום השבת⁴¹ עונג מיוחד שלא בערך לגבי העונג כמו שהוא מצד הענין ד"מקדשא וקיימא". וזהו הטעם לכך ששלימות התענוג דיום השבת הוא דוקא קרוב לטיוס היום, בזמן המנחה וסעודה שלישית⁴², "רעוא דרעוין"⁴³ — שאז ישנה עבודתם של ישראל במשך יום הש"ק בשלימותה, ולכן גם התענוג הוא באופן נעלה יותר מהתענוג בזמן תפלת ערבית, שחרית ומוסף, ושתי הסעודות הקשורות עמהם.

ה. ויש להוסיף ולבאר כללות הענין דחלוקת הפרשיות נצבים וילך שכל אחת היא פרשה נפרדת ("פת וילך") — דלכאורה, ענין של פירוד אינו שייך כלל לבני"י שענינם הוא ענין האחדות דוקא, כמודגש בהענין ד"ואהבת לרעך כמוך"⁴⁴, ועד "כמוך" ממש?!

ונקודת הביאור בזה — לפי שרוצים שאצל בני"י יהיו שני הענינים גם יחד: מעמד ומצב של אחדות, כבמתן-תורה שכל בני"י היו "כאיש אחד בלב אחד"⁴⁵; וביחד עם זה, גם הענין דשלושה המודגש במתן-תורה (כנ"ל ס"ב), שבזה מודגש שהאחדות היא גם במצב שיש בו אפשריות לענין של פירוד⁴⁶.

ובנדוד⁴⁷ — שחלוקת הפרשיות היא כדי להדגיש עוד יותר את ההתכללות והשייכות שביניהן:

דובר כמ"פ⁴⁷ אודות הלימוד וההוראה מהחיבור דב' הפרשיות נצבים-וילך — שלא זו בלבד שאין סתירה ביניהן, אלא אדרבה, כל אחת מסייעת את חברתה, פרשת נצבים מסייעת לפרשת וילך ופרשת וילך מסייעת לפרשת נצבים. וכן הוא גם כאשר קורין כל אחת מהן בשבת בפ"ע, שכל פרשה כוללת גם את תוכנה של חברתה, והיינו, שפרשת וילך נכללת בפרשת נצבים, ופרשת

42) שיש בה העילוי דשלושה, כמדובר לעיל (ס"ב) בנוגע ליום שלישי דסליחות.

43) זח"ב פח, סע"ב.

44) קדושים יט, יח.

45) פרש"י יתרו יט, ב. וראה מכלילת שם.

46) ראה לקו"ש ח"ב ע' 301 ואילך. ועוד.

47) ראה גם לקו"ש ח"ט ע' 298 ואילך.

חכ"ט ע' 173 ואילך. ועוד.

37) ביצה יז, א.

38) בראשית ב, א.

39) תשא לא, טז.

40) נוסף על העבודה בערב שבת, שעל

זה אמרו חז"ל ("ע"ז ג, סע"א) "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת".

41) כידוע שכללות ענין השבת הוא

תענוג, משא"כ יו"ט שענינו שמחה (ראה

סה"מ תש"ט ס"ע 130. וש"נ).

נצבים נכללת בפרשת וילך, כפי שרואים כו"כ ענינים בפרשת נצבים (ובפרט בחלק הפרשה דיום זה, משלישי עד רביעי) שבהם נרמז תוכנה דפרשת וילך, ועד"ז לאידך, שבפרשת וילך ישנו ברמיזא תוכנה דפרשת נצבים.

ו. ומזה מובן, שקריאת פרשת נצבים בפני עצמה אינה אלא ענין של מעלה — שכל הענינים שבפרשה זו הם בהדגשה יתירה.

ומהענינים בזה:

הדגשת ענינו של חודש אלול — שהרי בפרשת נצבים ישנו הפסוק שבו נרמז א' מהראשי-תיבות של אלול⁴⁸.

וכן הדגשת ענינו של ראש השנה — כמרומז בהתחלת הפרשה "אתם נצבים", ש"נצבים" הוא מלשון "נצב מלך"⁴⁹, שזהו ענינו של ר"ה — ה"מלך" בשנה, שבו נמצא כאו"א מישראל במעמד ומצב ד"נצב מלך", ולכן בכחו לקיים את הציווי "שממליכוני עליכם"⁵⁰, היינו, שהוא בבחינת "הממליך מלכים", כיון ש"לו המלוכה"⁵¹, שכל יהודי הוא בבחינת מלך — כפי שבא בגילוי אצל "מאן מלכי רבנן", ולאח"ז נמשך ומתגלה גם אצל כאו"א מישראל, שע"י עבודתו משנה את מציאות העולם ("ער מאַכט איבער די וועלט"), כמאחז"ל⁵² "אמר מלכא עקך טורא".

ולהעיר מהמבואר בזה בספרי חסידות ומוסר⁵³ — ש"טורא" קאי על זה ש"נדמה להם כהר"⁵⁴, ועי"ז שכאו"א מישראל שנמצא במעמד ומצב ד"מלכא" — "עקך טורא", "עקר" דייקא, שאינו מבטל את ההר, אלא עוקר את ההר ומעמידו במקומו המתאים לו — שזהו"ע ד"זדונות נעשו לו כזכיות"⁵⁵, ויתירה מזה, "זכיות" ממש, ואדרבה, "זכיות" שלמעלה מהזכיות דצדיקים גמורים, כמאחז"ל⁵⁶ "במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד שם" — שזהו החידוש של חודש תשרי לגבי חודש ניסן, שבחודש ניסן נמצאים בני" במעמד ומצב של בעלי תשובה, כמבואר בארוכה בכ"מ⁵⁷.

ועוד זאת — שהענין דנצבים נמשך ומוסיף ומסייע גם בפרשת וילך, אשר, בקביעות שנה זו כל עניני' הם ביתר שאת וביתר עוז, להיותה בשנה

52 ראה ב"ב ג, ב.
53 ראה גם לקו"ש ח"ט ע' 349 בשוה"ג.
54 סוכה נב, א.
55 יומא פו, ב.
56 ברכות לד, ב. רמב"ם הל' תשובה

פ"ז ה"ד.

57 ראה אוה"ת בא ע' רנו ואילך. ועוד.

48 הפסוק "ומל ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך" (נצבים ל, ו) — "את לבבך ואל לבב" ר"ת "אלול" (בעה"ט עה"פ. ועוד).
49 מ"א כב, מת. וראה אוה"ת נצבים ע' ארא. ועוד.

50 ר"ה טז, סע"א. וש"נ.

51 לשון הפיוט "וכל מאמינים" בתפלת

מוסף דר"ה ויוהכ"פ.

חדשה (כולל גם ר"ת חדש), לאחרי העבודה דר"ה, שבו "יורד ומאיר .. אור חדש ומחודש .. עליון יותר שלא הי' מאיר עדיין מימי עולם אור עליון כזה"⁵⁸, ואור זה נמשך ויורד בגלוי עד לעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה הימנו⁵⁹; ובפרט שפרשת וילך תהי' ב"שבת שובה", שענינו "שובה ישראל עד ה' אלקיך"⁶⁰ (ענין ששייך במיוחד לימי הסליחות).

והיינו, שתנועת ההליכה ("וילך") שצריכה להיות בכל עניניו של יהודי שצריך להיות בבחינת "מהלך", ובפרט כאשר ישנה הליכה נוספת אצל משה רבינו ("וילך משה"), שעי"ז נעשית הליכה נוספת ב"אתפשטותא דמשה" שבכאו"א מישראל⁶¹, אנשים נשים וטף — נעשית באופן ד"נצבים", ככל הפירושים שבדבר, ועאכו"כ הפירוש ששייך במיוחד לר"ה, מלשון "נצב מלך" (כנ"ל).

ז. ונחזור לענינינו — לקשר הענין דאמירת מאמר דא"ח ביום שלישי דסליחות עם שיעור חומש היומי (כנ"ל ס"ד):

סיום וחזרתם חלק הפרשה והשיעור בחת"ת דיום שלישי דסליחות בקביעות שנה זו שקורין פרשת נצבים בפני עצמה — הוא: "הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו ולבנינו וגו'"⁶².

וענינו בכללות העבודה — ש"הנסתרות להוי' אלקינו" קאי על העבודה דאהבה ויראה⁶³, שבה יש חילוקי דרגות בין יהודי אחד לזולתו; ו"הנגלות לנו ולבנינו" — קאי על מעשה המצוות, שאופן קיומם ומספרם הוא אצל כאו"א מישראל בשוה, כמ"ש⁶⁴ "לא תוסיפו גו' ולא תגרעו".

ובאריכות, ואין כאן המקום לחזור עוד הפעם על הדברים*.

60 הושע יד, ב. — התחלת הפטורת שבת שובה.

61 ראה תניא פמ"ב.

62 כט, כת.

63 ראה הקדמת התניא, ובהנסמן ב"מ"מ, הגהות והערות קצרות" לשם (ע' יא).

64 ואתחנן ד, ב.

58 כמ"ש רבינו הזקן בתניא אגה"ק ס"ד.

59 ואדרבה — דוקא בעולם התחתון, שדוקא שם נעשה הקידוש והקביעות דר"ה, כמארז"ל "כשמתכנסין מלאכי השרת לפני הקב"ה לומר אימתי ר"ה .. הקב"ה אומר להם .. אני ואתם נלך אצל ב"ד של מטה" (דבר"ר פ"ב, יד. וראה שמו"ר פט"ו, ב), ודוגמתו בזמן הזה — ביום הש"ק שלפני ר"ה, שהוא בדוגמת שבת מברכים דכל השנה כולה (ראה לקו"ש ח"ט ע' 184 ואילך), כידוע הפתגם והתורה שבוה (שנמסרה ע"י נשיא דורנו ("היום יום" כה אלול)) "החדש השביעי .. הקב"ה בעצמו מברכו בשבת מברכים שהוא השבת האחרון דחדש אלול, ובכח זה ישראל מברכים את החדשים יא פעמים בשנה", כמדובר כמה פעמים,

(* (כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בבתישוק): דממה נפשך: אם שמענו בפעם הראשונה — אין צריכים לחזור על כך; ואם הי' חסר אז ("טאָמער האָט דעמאָלט עפענס געפעלט") — עאכו"כ עתה, כאשר יערכו לאח"ז התוועדות באופן ד"ענד דלא ידע" ... (כנ"ל ס"ג).

ונוסף לזה, ישנו גם הענין ד"הנסתרות" ו"הנגלות" בתורה: "הנסתרות לה' אלקינו" — פנימיות התורה, ו"הנגלות לנו ולבנינו" — נגלה דתורה. אמנם, למרות החילוק שבין "הנסתרות" ו"הנגלות", פעלו בניי — ובפרט לאחר זמן האריז"ל שאז "מצוה לגלות זאת החכמה"⁶⁵ — שגם "הנסתרות לה' אלקינו" יהיו באופן ד"הנגלות לנו ולבנינו", היינו, שגם פנימיות התורה נעשית אצל כאו"א מישראל נגלה דתורה.

[ומסיים בכתוב⁶² "לעשות את כל דברי התורה הזאת" — שענין זה (ש"הנסתרות" נעשים "נגלות") הוא בכל עניני התורה, עד לסיום קריאת כל התורה במשך השנה בשבת פרשת "וזאת הברכה" בהמשך ספר דברים, אשר, עיקרו של ספר זה הוא "אתם נצבים היום כולכם לפני הוי' אלקיכם".]

וענין זה מודגש באמירת מאמר דא"ח (שפנימיות התורה באה באופן של נגלה דתורה) ביום השלישי דסליחות — שקשור עם "יום השלישי דמתן-תורה, כפי שמזכירים גם בתפלת מוסף דראש השנה: "ויהי ביום השלישי גוי' ויהי קולות וברקים גוי' וקול שופר חזק מאד"⁶⁶, אשר, לא זו בלבד שחוזרים ואומרים פסוק זה וב"שטורעם" בכל ר"ה, אלא עוד זאת, שקול זה הוא באופן ד"לא יסף"⁶⁷, "לא פסק"⁶⁸, היינו, "קלא דלא פסיק" החל ממתן-תורה עד היום הזה — שלכן תובעים אצל כאו"א מישראל ש"בכל יום יהיו בענין חדשים"⁶⁹, "חדשים" ממש, לפי שהקול דמ"ת הוא "קלא דלא פסיק" אצל כאו"א מישראל, ד"מזלייהו חזי"⁷⁰, ויתירה מזה, שאצל כמה מבניי הרי זה נעשה (לא רק באופן ד"מזלייהו חזי", אלא) באופן של קביעות — ע"י קביעות עתים בלימוד פנימיות התורה באופן של קביעות ו"חזקה" (שזהו"ע הקשור עם יום השלישי).

ח. ועוד והוא העיקר — שע"י הפצת המעיינות חוצה (ש"הנסתרות" באים באופן של "נגלות") קאתי מר דא מלכא משיחא⁷¹,

ובפרט ע"י השליחות ליתן לצדקה, ובאופן שכאו"א יוסיף מדילי, שע"ז ממחרים עוד יותר את הגאולה שתהי' תיכף ומיד ממש — עוד בלילה זה, קודם קריאת שמע שעל המטה, ואפילו קודם המשך ההתוועדות כו', כך שמיום השלישי זה נכנסים תיכף ומיד ל"ביום השלישי יקימנו ונחיי' לפניו"⁷², בבית המקדש השלישי.

70 מגילה ג, א. וש"נ.

71 אגה"ק דהבעש"ט — כש"ט בתחילתו. ובכ"מ.

72 הושע ו, ב.

65 תניא אגה"ק סכ"ו (קמב, ב).

66 יתרו יט, טז.

67 ואתחנן ה, יט.

68 תרגום אונקלוס עה"פ.

69 פרש"י תבוא כו, טז.

ובלשון הכתוב בפרשת נצבים⁷³: "ושב⁷⁴ הוי' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך גו'", קיבוץ גליות, בגאולה האמיתית והשלימה, גאולה העשירית, הקשורה עם שירה העשירית⁷⁵.

ובאופן שכולם יחדיו, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"⁷⁶, כל העשר סוגים שבבני⁷⁷ שנימנו בתחלת פרשת נצבים — "נצבים כולכם לפני ה' אלקיכם", עצמות אין-סוף, כאמור, "ייקימו ונחי' לפניו", בביהמ"ק השלישי והמשולש⁷⁸, "מקדש אדני כוננו ידיך"⁷⁹, ובקודש הקדשים, שבו נמצאת אבן השתי', "שממנה הושתת העולם"⁸⁰.

וענין זה נעשה תיכף ומיד — עוד לפני ר"ה ועוד לפני המשך ימי הסליחות — עי"ז שכאו"א מישראל מגלה את ה"אבן שתי" שבו, שזהו"ע ה"לוחות" שישנם באופן של חקיקה בכאו"א מישראל ובכלל ישראל,

ובפרט כאשר כו"כ מישראל מתאספים יחדיו בבית משולש: בית של גמילות-חסדים, בית של לימוד התורה, ובית של עבודת התפלה; ומתאספים יחדיו בפרשת נצבים, באופן ד"נצב מלך" — הרי זה נעשה הקדמה קרובה ממש שבכאו"א מישראל מתגלית בחינת משיח ("מלך") שבו, "דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל"⁸¹,

בגאולה האמיתית והשלימה — תיכף ומיד ממש — ע"י דוד מלכא משיחא.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לכאו"א מהנוכחים ג' שטרות של דולר, כדי לתתם (או חילופם) לצדקה].



73 ל, ג.

74 כולל גם הדיוק "והשיב לא נאמר אלא ושב, מלמד שהקב"ה שב עמהן מבין הגליות" (מגילה כט, א).

75 נוסף על המעלה דשבעה — הקשורה עם שבעת הימים שבהם אומרים סליחות בקביעות שנה זו (כנ"ל הערה 27), והמעלה דשלושה — ענין החזקה, כולל גם ענין ה"חזקה" שבגאולה האמיתית והשלימה מגלות זה האחרון, בבנין ביהמ"ק השלישי.

76 בא יו"ד, ט.

77 שישנם גם בכאו"א מישראל,

78 כנראה הכוונה למ"ש בסיומו וחזונו

79 בלק כד, יז. וראה שיחת ט"ו אלול

80 יומא נד, ב.

81 שנה זו ס"ה (לעיל ע' 246).

82 * כנראה הכוונה למ"ש בסיומו וחזונו

83 * כנראה הכוונה למ"ש בסיומו וחזונו

84 * כנראה הכוונה למ"ש בסיומו וחזונו

85 * כנראה הכוונה למ"ש בסיומו וחזונו

86 * כנראה הכוונה למ"ש בסיומו וחזונו